

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

23. Qualiter in iudicio probari debeat exemptio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

- Confirmatur 2. quia Exempti extraneorum jure censeantur. *supra eod. lib. quest. 19. n. 4. DD. cap. grave de offic. ord. infra lib. 4. quest. 55.*
- 15 A quibus cum cautio iudicatum solvi, ne iudicia reddantur elusoria, postulari consueverit. *Castrensis Aulicent. generaliter n. 1. C. de Epis. & Clericis. idipsum in Exemptis eadem proportione sustineri posse videtur. Cast. d. n. 1. Quippe quod ordinarius sententiam in exemptum latam executioni demandare non possit. Innoc. c. significasti de officio deleg. Angel. l. finali C. de iudic. DD. c. cum Episcopus de offic. ord. in 6. nec enim hic par est ratio antecedentis, hoc est causae cognitionis & consequentis scilicet executionis, quo in casu argumentum à concessione antecedentis ad concessionem consequentis & è contra non procedit. Praeses in locis legalibus loco à concess. antecedentem.*
- 7 In simili traditum est ordinarium cognoscentem de causa dotis inter Laicos, sententiam suam executioni mandare non posse in bonis Laicorum, ex quo ea sint à sua jurisdictione exempta. *Ang. d. l. fin. Innoc. d. c. significasti Jo. Andr. c. 1. de homicid. in 6. Praeses d. loco à concess. anteced. post. princip. unde ea proportione de qua haecenus fterter. Porro quod initio diximus de ordinariis, contra in decisivis venit oblectandum.*
- 8 Siquidem in decisivis observanda est consuetudo contractus rei, aut loci delicti de quo disceptatur. *Aufrer. d. n. 40. Rebuff. d. nu. 69. Rochus d. quest. 16. nu. 768. Praeses in locis loco à contractibus ad delicta in princip. Cuius sub specie sunt cautiones damni infecti, praetandorum legatorum novi operis solvendi adveniente die. Jo. Faber d. 5. sed haec hodie n. 8. in fin. ad quos proinde Exempti ab ordinario cogi non possunt, quæ omnia ex Rocho Fabro & Doctoribus antea allegatis varia exemplorum specie exornantur atque comprobantur, adeo quidem, ut si cautiones de iudicio sibi coram ordinario praestiterint, vitibus non subsistant, cautio enim coram iudice in competenti praestita non subsistit. Alexand. post Baldum l. 2. §. si quis, ff. qui fiscalare cogantur. Abb. cap. 1. in addit. ad n. 3. de fideiussoribus, quia tanquam accessoria vitatur. Barth. l. cum lex ff. de fideiuss. ita in Clerico cavente coram Laico concludit Jacob Ant. Martia de iurisd. & secul. par. 4. cent. 2. casu 160. Gratius cons. 15. num. 30. par. 1. arg. l. cum principalis, ff. de Reg. iuris l. sed. si §. non solum ff. ad Maced. l. fideiussor obligari §. fideiussor, ff. de fideiussoribus.*

QUESTIO XXIII.

Qualiter in iudicio probari debeat Exemptio.

DE probatione Exemptionis actum est supra h. 1. q. 8. proinde non opus est hic actum agere, sicut obiter insinuarè, quasi possessionem exemptionis non liberare à pro-

à probatione privilegii seu exemptionis. *Franc. cap. cum persona §. si verò num. 1. vers. Et sic de privileg. in 6. Castr. l. si solemnibus num. 3. C. de fide instr. Innoc. cap. recepimus de privilegii. Idque ut sentit Innoc. d. cap. recepimus, nisi possessio exemptionis qualita sit ex clausula seu titulo ad Judicium percepta libertatis.*

Q U A E S T I O XXIV.

Exemplaria Exemptionum qualiter authenticentur.

DE modo exhibendi in judicio Exemptiones, formatam præbet nobis constitutio Bonifaciana in *cap. cum persona de privileg. in 6.* de qua satis locuti sumus libro primo qu. 8. de exemptionatione vero sic habet Fumus: Exemplaria (inquit) sic authenticantur, si Judex diligenter inspiciat, & tunc plures notarii subscribant, quod Judex sic fecit & invenit integra, unus etiam Notarius sufficit auctoritate judicis: ita ille in *Aurea Armilla verb. Privilegium numer. 15. Abb. cap. si instrumenta ubi DD. de fide instr. fieri autem potest ejusmodi exemptio coram ordinario, nam istud est voluntarie jurisdictionis, ad quam exemptiones non extenduntur, ut probatum est supra lib. 1. cap. 46. vers. pro affirmativa.*

De innovatione autem nihil attinet hoc loci dicere, siquidem licet in concessione exemptionis de jure non sit opus citatione partis, ex quo privilegium non sit actus judicialis, *Jafon. l. Gallus §. Et quod si tantum num. 14. de liberis & posth. & latè dixi lib. 1. quæst. 12.* In innovatione tamen privilegii, aliud vilum est, velut tractavi jam allegata quæstione duodecima.

Q U A E S T I O XXV.

Pendente lite super exemptione, an quis adversus Ordinarium in possessione manutendus?

U Tique, licet enim quis possideat contra jus commune, non ideo tamen in sua possessione turbandus est. *Geminian. cap. cum persona de privileg. in 6. ubi Francus in §. si verò num. 1.* prout quoque lite pendente super concessione aut validitate privilegii possessor usu suæ possessionis interdicti non potest. *Abb. cap. 1. ut lite pendente.* Idque, ut inquit Gemin. & Fumus, dummodo adsit aliqua probatio, etiam si non foret sufficiens per quam possidentis intentio justificetur. *Quæ tamen tum demum vera sunt, quando possessio allegatur titulata ex privilegio, secus vero si præscriptione, privilegium enim hoc in casu favorable est &*

A a